Tanq̃ȝ leo rugi. Sicut rugitus leonis ĩpedit aures ne aliũ ſonũ ex cipiant: ſic diabolus fideliũ mentes terẽdo · ⁊ illicita ſuggerendo a via veritatis ne vocẽ chriſti audiant auertit.
Circuit. Tanq̃ȝ hoſtis obſidẽs muros clauſos · explorat an ſit pars aliqua muroꝝ minus ſtabilis · cuius aditu ad interiora penetret: offert oculis formas illicitas ⁊ faciles voluptates · vt viſu deſtruat caſtitatẽ. aures ꝑ canora: vt emolliat chriſtianũ rigorem. Linguam ꝯuicio ꝓuocat. manum ĩ iuriis laceſſentib⁹ ad cedem inſtigat · honores terrenos ꝓmittit · vt celeſtes adimat. Et cum latẽter nõ poteſt fallere · addit apertos terrores. In pace ſubdolus · in ꝑſecutione violentus · ꝯtra quem animus debet tantuȝ eſſe paratus ad reſiſtẽdum: quantũ ꝑatus ẽ ille ad impugnandũ.

Scientes eandẽ. Tanto maiorem habete fiduciã · quanto ꝯſtat: quia nõ vos ſoli tentamini: ſed ipſa paſſio q̃ vos fatigat ẽ eadem ⁊ ꝯmunis noſtrę fraternitati · i · fraternę eccleſię · quę eſt ꝑ totum mundum. et quia a ꝯſtitutõne mũdi ſemꝑ paſſi ſunt iuſti: pudeat vos ſolos p̃ omnibus non poſſe pati.
Scripſi. Vobis nõ vt imꝑans · ſed obſecrans ⁊ ꝯteſtans autoritate ſcripturarum hanc eſſe veram gratiam quã ſcribendo p̃dico: quia nõ ẽ in alio aliquo ſalus: in quo oportet vos ſaluos fieri. vel obſecrãs vos vt faciatis hanc gratiam · in qua ſtatis · qua ĩbuti eſtis · eſſe veram gratiã veſtram ⁊ ꝓficientem vobis. Qui gratiã ſpernit nõ gratiam minuit: ſed hanc non ſuam · i · non ſibi vtilem reddit.

ſ iudicii — ſ corpis ⁊ anime.
viſitationis. Omnẽ ſollicitudinẽ
ſ ſicut anchorã ĩ mari.
veſtram ꝓiicientes in eum: quoni
† ſ ita proiicite vt ⁊ vos collaboretis adiutrici gratie.
am ipſi cura ẽ de vobis. † Sobrii
ſ nõ intẽti delectationibus ſeculi.
eſtote ⁊ vigilate · quia aduerſarius
veſter dyabolus tanquã leo rugi
ens circuit querẽs quẽ deuoret:
ſ fides ſit quaſi mur⁹
cui reſiſtite fortes in fide. Scien
tes eandem paſſionẽ ei que ĩ mũ
ſ qð ex vobis ẽ facite.
do eſt veſtrę fraternitati fieri. De⁹
† ſ fidei ſpei ⁊ aliarũ ſ dator
autem † omnis gratię qui vocauit
nos in ęternam ſuam gloriam in
ſ exiſtẽtes vt mẽbra.
chriſto ihesu modicum paſſos:
† ſ illis virtutibus quas iam habetis ſupaddet alias virtutes ·|· ſ ad ꝑferendas tribulatões. ·|· ſ mẽbra timore ⁊ errore diſſoluta in vnitatẽ eccleſie reducet.
† ipſe ꝑficiet · ·|· ꝯfirmabit · ·|· ſolida
bitq̃ȝ. Ipſi gloria ⁊ iṗiũ ĩ ſecula ſę
† ſ qui mihi neceſſarius erat: ſed cauſa veſtre ſalutis eum dimiſi.
culoꝝ amẽ. † Per ſiluanũ vobis
fidelẽ fratrem vt arbitror ſcripſi
ſ vt cito poſſitis ĩtelligere
breuiter: obſecrans ⁊ conteſtans
hanc eſſe verã gratiã dei in qua ⁊
† ſ qð ego dico vobis dicunt ⁊ alii.
† ſtatis. Salutat vos eccleſia quę
† ſ euãgeliſta a me baptizatus · a me doctus.
ẽ in babilone coelecta · † ⁊ marcus
† ſ in ſignum ꝯmunis fidei.
filius meus. † Salutate inuicem
† ſ pacifico colũbino · non ficto non ſubdolo ·|· ſ a gratia incepit · in gratia finit.
† in oſculo ſancto: ·|· gratia vobis
† ſ quaſi qð preno ĩatis eccleſiis ſcribo · omnib⁹ ꝑ orbem terrarũ eccleſiis ſcribo.
omnibus † q̃ eſtis ĩ chriſto ihesu.

Argumentũ in ſecundã epiſtolam canonicam petri.

In babilone. Romam vocat babilonem ꝓpter confuſionẽ multiplicis idolatrię: in cuius medio ſãcta eccleſia adhuc rudis ⁊ parua iam fulgebat ſicut plebs iſraelitica paruo numero et captiuata ſedens ſuꝑ flumina babilonis · abſentiam ſanctę terrę deflebat · nec canticũ domini in aliena terra cantabat · ⁊ bene dum auditores hortat̃ ad patientiam aduerſitatũ preſentium: dicit eccleſiã quę ſecũ eſt in babilone ꝯſtitutam · i · in ꝯfuſione tribulationũ · quia ſancta dei ciuitas a ꝑmixtione ⁊ p̃ſſura diaboli · non poteſt eſſe ĩmunis.

C. I.

Simon petrus. Iſtam eiſdem quibus ⁊ primã ſcribit epiſtolaȝ · electis ꝓſelitis diſꝑſionis ponti galatie capa · aſię ⁊ bithinie · ꝯfirmãs eos aduerſus pſeudo q̃ verã doctrinã auertentes · ſuos inducebant errores · vt q̃ ꝑſecutoribus nõ ceſſerũt: hereticis nõ cedant.
Seruus et apo. Commendatur ꝑſona ſcribentis.
Coequalem. Coequales ſibi cognoſcit nõ ꝓ circũciſione: Sed quia eandem quã ipſe acceperant chriſti gratiã ⁊ fidem · ⁊ hanc ꝑ opa exercebãt
In iuſticia. Hanc iuſticiam nõ humana prudentia repperit · nec legis ĩſtitutio docuit · ſed noſter ſaluator in euangelio oſtendit: niſi abundauerit iuſticia veſtra pluſq̃ȝ ſcribaꝝ · ⁊ phariſeoꝝ non intrabitis regnũ celoꝝ.

Simon petr⁹ per fidẽ huic mundo ſapiẽtes mortuos eſſe declarat: eiſdemq̃ȝ pietatis quanta ſit magnitudo luce ipſa clari⁹ manifeſtat.

C. .I.

† ſ obediens ſcȝ fidei. ·|· ſ agnoſcens veritatem firmus in fide
† Simõ ·|· pe
† ſ humilis ·|· ſ nuncius ſaluatoris ⁊ regis noſtri.
tr⁹ † ſeru⁹ ⁊ ·|· aplus
ihesu chriſti his qui coequalẽ no
† ſ diuina electione ·|· ſ nõ in circũciſione legis equati eſtis antique plebi dei · ſed fide que ſine operibus legis ſaluat.
biſcum † ſortiti ſunt fidem ·|· in iuſti
cia dei nr̃i ⁊ ſaluatoris ihesu chri
ſti. Gratia vobis ⁊ pax impleatur
† ſ vel ag · ſ in quo ẽ vite eterne ꝯſummatio. vnde ſunt ꝯſummati in vnũ.
† in cognitioneȝ dei ⁊ chriſti ihesu
ſ dona
domini noſtri. Quomodo omia
nobis diuinę virtutis ſuę quę ad
ſ obtinẽdã ſ ꝯſeruandã
vitam ⁊ pietatem donata ſunt: ꝑ
† ſ ⁊ hoc ſ ꝑ cognitionẽ ſaluatoris omia myſteria diuinitatis quibus ſaluaremur cognouim⁹.
† cognitionẽ eius qui vocauit nos
† ſ quando transfiguratus eſt in monte · ·|· ſ miraculoꝝ ·|· ſ vel ꝑ quem chriſtum vel ꝑ que dona ſ cognitionem.
ꝓpria † gloria ⁊ ·|· virtute · ·|· ꝑ quam
† ſ quãto ꝑfectius quis deũ cognoſcit tãto plus ꝓmiſſorum eius magnitudinẽ ſentit.
† maxima ⁊ precioſa nobis pro
ſ gratia fit vobis ⁊ pax vt ꝑ hoc
miſſa donauit. vt ꝑ hoc efficiami
† ſ coheredes filii dei nõ per naturam · ſed per gratiã · ita tamẽ vt ſitis fugiẽtes ne corrumpamini a ꝯcupiſcentia.
ni † diuinę conſortes naturę · fugiẽ
tes eius quę ĩ mũdo eſt ꝯcupiſcẽ
tię corruptionem. Uos autẽ curã

Gratia uobis. In prima multiplicet̃ in hac adimpleat̃ · q2 illã incipientibus hãc perfectioribus ſcribit. Multiplicat̃ gratia bene proficientibus ĩ hac vita per fidem. Adimplebit̃ ꝑuenientibus in alia vita per ſpeciem · vnde addit ĩ cognitione dei · n · vt noſcatis vnum verũ deum: ⁊ quẽ miſit ihesum chriſtum.
Quomodo oia nobis. Ita adimpleatur · vt ꝑ eum cognoſcatis quomõ · i · quã ꝑfecte ſũt nobis donata ꝑ gratiaȝ ei⁹ omnia dona · non infirmitatis ſicut in veteri lege quę nemineȝ duxit ad ꝑfectũ. Sȝ dona virtutis ſuę · q̃ ſunt ſufficientia ad vitã · ⁊ pietatẽ · quia omnia quęcũq̃ȝ audiuit a prẽ · nota fecit. Vel ſi legat̃ quę ad vitã ⁊ pietatem donata eſt, ita exponit̃: vt cognoſcatis quomõ dominus nobis omnia virtutis ſuę dona iuxta · moduȝ noſtrę capacitatis p̃ſtiterit: quę virtus donata ẽ ad vitã ⁊ pietatẽ ꝯſequendã.
Propria gloria. Non angelum nõ archangelum · ad ſaluãdum miſit: non in nobis aliquid boni per quod ſaluaremur inuenit: Sed infirmos ⁊ inglorios ſua virtute repauit ⁊ gloria.
Maxima et precioſa nobis promiſſa donauit. Id eſt · vitam ęternã · quã ꝑ eius cognitionem cõſequimur. vel quę ꝓmiſit nobis de conuerſione aliorum per nos. vel aduentu ſpiritusſancti. vel de potentia miraculorum donauit.
Nobis promiſſa donauit. Vel ideo nobis qui natura ſumus iudei · qui magiſterio ipſius corporaliter vſi ſumus · omnia ſacramenta reſerauit · ⁊ ideo maxima ⁊ p̃cioſa ſpiritusſancti ꝓmiſſa donauit: vt ꝑ hoc etiã vos qui ex gentibus eſtis. qui carnaliter chriſtum non vidiſtis · diuinę ſuę naturę donaret eſſe ꝑticipes · vt ſicut nos promiſſa ab illo vel accepimus · vel accepturos confidimus: ſic ⁊ vos credentes de donis eius ſitis ĩdubii.

Miniſtrate in fi. Non ſolum fugiatis ꝯcupiſcentiam mundi. Sed etiam miniſtrate in fide veſtra virtutē: quaſi ſeruili ⁊ humili modo oſtendite fratribus virtutē .i. conſtantiā veſtre bone ꝯuerſationis que fidei ĩgerenda eſt: ne ſine operibus fides ocioſa ſit: vt alios veſtro exemplo in bona ꝯuerſatione ꝯfirmetis. Vos dico omnē curā ſubinfe. In ſolo deo ſit omnis veſtra cura in occulto cordis: ne ſitis molles ⁊ diſſoluti.

In ſcientia autē abſtinen. Cũ bona facere didiceritis ſpe eterne vite mox a malis abſtinete: ⁊ in cogitatiõe ⁊ in opere ne in vacuũ ſcientia celeſtiũ cedat: Si ſe ab illecebris ſeculi aliquis nõ coerceat.

In pietate fra. Non alterius rei ĩtuitu pietatis opera aduerſarijs veſtris impẽdatis: niſi fraterne dilectionis: vt ꝑ eis oretis vt ꝯuertantur: qui doctrina veſtra vel ĩcrepationibus nolũt conuerti.

Charitatē. Dei que merito amori fraternitatis adiungitur quia nec deus ſine ꝓximo: nec ꝓximus ſine deo ꝑfecte diligit.

Hec enim ſi ⁊c. Ideo hec tenete ⁊ alijs miniſtrate. qꝛ hec omnia ſi aſſint vobis in affectu cordis ⁊ etiam ſupent .i. aduerſũ viciorũ bella ꝗualuerint non vacuos virtutibus conſtituent ĩ hoc ſeculo: vel ſine fructu in futuro. vel non vacuos ĩ vobis ipſis ſicut vas omni bono liquore vacuũ: nec ſine fructu ĩ alijs: quos exẽplo vr̃o ꝯuertitis.

Cecus ē et manu. Oculus ſcientiā: manus operationem deſignat. Cecus eſt ⁊ manu tentans qui ſcientiam recte operationis non habens: quidqd ſibi rectum videt operatur ⁊ lumen veritatis ignorãs. quaſi manũ ad opus qd nõ videt extẽdens. greſſus in iter qd nõ ꝓuidet extollit: ideoqꝫ miſer in ruinã ꝑditionis quã ꝓſcire neqbat: incidit.

Obliuionē acci. Quando homo de peccato in peccatũ cadit: videt̃ oblitus pacti qd in baptiſmo cum deo inijt.

Certam veſtram uo. Multi vocati p. e. Certa ergo ē vocatio cunctorum qui ad fidē veniunt. Qui vero fidei ſacramentis que ꝑceperunt bona opera quoqꝫ ꝑſeueranter adiungunt: iſti ſuã vocationē etiã electionem certam intuentibus faciunt. Sic et qui poſt vocationē ad vitia vertunt̃: cum in his vitijs ex hac vita migrauerint: iam omnibus certum redditur: ꝙ reprobi fuerint.

Non peccabitis aliquãdo. Id ē ad vitã eternã attingetis: vbi amplius nõ peccabitis. vel criminalia vitabitis: que qui egerit non habet hereditatē in regno chriſti: a quibus immunis iuuante domino ꝑmanet: q ſupradictis virtutib⁹ ſe mãcipauerit. Sine venialib⁹ vero null⁹ eſſe põt.

Sic eñi abun. ⁊c. Ezechiel loquẽs de edificio in monte ꝯſtituto ait.

omnẽ ſubinferentes miniſtrate
† ſbone operationis †† ſ ĩ bona ꝯuerſatione diſcate bene facere ſpe eternorũ: nõ tẽpalium.
in fide veſtra in †virtute †in virtu
† ſ diſcretionis ſciẽdi quid: cui: quãdo: vel quõ ſed quia ſub ſpecie diſcretionis ſolet blãdiri voluptas ideo in ſci. miniſtra. abſti.
te autē †ſcientiam. in ſcientia autē
† ſ a malis ſ a voluptatibus †† ſ abſtinentiã patientia ſequit̃: vt qui a voluptatibus mũdi ſe ꝯtinet: aduerſa quoqꝫ eius ſuſtineat.
†abſtinentiam. †in abſtinẽtia aũt
† ſ vt erga eos quos toleratis pie ſolliciti ex charitate ſitis.
patientiã. in patientia autē †pietatem. in pietate autē fraternitatis amorē. in amore aũt fraternitatis
ſ dei.
charitatē. Hec enim ſi vobiſcum
† ſ bella viciorũ †† ſ in preſenti ſ quo ad vos ipſos ſ nõ apparebit in ꝯſpectu meo vacuus
aſſint ⁊ †ſuperẽt: †nõ vacuos nec
† ſ in futuro ſ quo ad alios ſ virtutum ſ mercedis †† ſ in die iudicii quãdo cognoſcetur ihe ſus. vel ĩ cognitione .i. ꝓpter hoc qꝛ cognouiſtis.
ſine †fructu vos ꝯſtituent †in domini noſtri iheſu chriſti cognitiõe
† ſ vere hec tenẽda ſunt: quia †† ſ a lumine diuini ſolis alienus.
†Cui enim non ꝓſto ſunt hec †cecus
† ſ non habẽs ducem boni itineris.
ē ⁊ †manu tentans: obliuionē acci
† ſ ꝑ baptiſmũ vel ꝑ penitentiã †† ſ originaliũ vel in quibus diu ꝯſueuerat.
piens †purgationis †veterũ ſuorũ
† ſ actualiũ †† ſ quia cecus ē qui hoc nõ habet
†delictorum. †Quapropter frẽs
† ſ maiori ſtudio ad hec retinẽda laborate.
†magis ſatagite: vt ꝑ bona opera
† ſ oſtẽdatis vos certe vocatos a deo ⁊ electos benefaciendo faciatis vos certos de premio veſtre vocationis.
†certã vr̃ã vocationē ⁊ electionē
ſ hec miniſtrate: quia:
faciatis. hec enim facientes non
† ſ mortaliter †† ſ in futura vita †† ſ miniſtrãdo hec.
†peccabitis †aliqñ. †Sic eñi abũ
† ſ .i. virtutes ꝑ quas introibitis ad vitã.
danter miniſtrabit vobis †introi

Et in octo gradibus aſcenſus eius. Et hic petrus octo virtutũ gradus numerat: fidem: virtutē: ſcientiã: abſtinentiã: patientiam: pietatē: fraternitatis amorē: charitatem: quibus fugiẽtes mundialis ꝯcupiſcentie corruptionem: ad habitationē regni celeſtis aſcendere debemus. de quib⁹ pſalmiſta. Aſcenſus ĩ corde ſuo diſpoſuit ĩ valle lacrimarum in loco quem poſuit: ⁊ infert ⁊ ambulabũt de virtute in virtutem ⁊ videbit̃ deus deorũ in ſion.

tus in eternum regnũ domini no
† ſ quia adeo vtilia
ſtri ⁊ ſaluatoris iheſu xp̃i. †Propter qd vos incipiam ſemꝑ cõmo
† ſ vel ſuꝑ his ſ octo gradibus †† ſ qd in preſenti de his poteſt ſciri ſ monebo.
nere †de his: Et quidem †ſcientes
† ſ q̃uis ꝯfirmati ſitis †† ſ in futuro meli⁹ videbitis ⁊ melius ꝯfirmati eritis: nec erit opus moneri.
⁊ †ꝯfirmatos †vos in preſenti veritate. Iuſtum autē arbitror quã
† ſ .i. corpore ĩ quo iter huius vite agit̃ ⁊ ꝯtra aduerſarios veritatis certamẽ agitur.
diu ſũ ĩ hoc †tabernaculo ſuſcita
† ſ ideo magis inſto: quia cito remouebor a vobis ⁊ multi pſeudo ſubĩtrabũt: cõtra quos vos oportet armari.
re vos in ꝯmonitione: †cert⁹ ꝙ velox eſt depoſitio tabernaculi mei. Secundũ ꝙ ⁊ dominus noſter
† ſ vt uenio romã iterũ crucifigi ⁊ alibi extẽdes manus tuas ⁊ alius te cinget ⁊c.
iheſus chriſtus †ſignificauit mihi
Dabo autē operam ⁊ frequenter
ſ volo
habere vos poſt obitũ meum: vt
ſ habeatis
horum omniũ memoriã faciatis.
† ſ ideo adeo ſum ſollicitus: quia magna res ē quã doceo.
†Non enim indoctas fabulas ſecuti notam fecimus vobis domi
† ſ qua omnia operatur ⁊ cõtinet †† ſ qua omia futura ab eterno preuidit.
ni nr̃i iheſu chriſti †virtutē ⁊ †ꝓſci
† ſ potius docemus vos ea magna que vidim⁹ ⁊ audiuimus de illo transfigurato in monte †† ſ ſumus.
entiam: †ſed ſpeculatores †facti
† ſ quia hoc magnũ fuit ſ quaſi accepit a deo ſecundũ ꝙ homo.
illius magnitudinis. †Accipiens
ſ ſ quãdo facies ⁊ veſtimenta eius fulſerunt †† ſ ꝑ vocẽ dilapſam gloria deitatis ei⁹ claruit
eñ a deo patre †honorē ⁊ †gloriã

Incipiam. Vt ſit vobis introitus patens ad ſancta ſanctorum. iterum ⁊ iterum monebo vos ⁊ ſemꝑ ero in inceptione: qa nunqꝫ erit finis monitionis. Quod ergo ñ eſt mihi pigrũ ſepius iterare. vobis non ſit oneroſum ſepius audire.

Et quidē ſcien. Quare vult monere illos qui ſciunt ⁊ ꝯfirmati ſunt: ideo ſcilicꝫ vt ſcientiã quã habẽt operibus exerceant: ⁊ veritatē cuius preſentia ꝯfirmati ſunt: fixa mente cuſtodiant: ne quando ꝑ magiſtros erroris excidant a ſimplicitate ⁊ caſtitate fidei.

Iuſtum a ar. ⁊c. Ideo monebo: quia iuſtũ arbitror (ꝑ hoc ꝙ dominus benigne vocauit me ⁊ ꝯfirmauit: ⁊ alios cõfirmare monuit dicens: cõfirma fratres tuos) ſuſcitare vos quaſi dormiẽtes ad hec ꝓdicta ſemꝑ exiſtens in commonendo ſollicitus.

Depoſitio tabernaculi. Pulcre ñ mortē ſed depoſitionē vocat. quia ſic ē famulis dei carnis retinacla exuere: ſicut viatorib⁹ ꝑfecto itinere domũ ꝓpriã ꝓ habitatiõe tabernaculi adire: ⁊ ſicut poſitis in expeditione ꝓſtrato hoſte ad patriã redire.

Dabo aũt operã. Quia cito tranſitur⁹: ideo interim dũ viuo dabo operã vt vos frequenter: ſcilicet quotiẽs inſtabũt pſeudo ⁊ volent vos abſtrahere: habeatis hec in memoria poſt obitũ meum: quãdo me ꝓſentē nõ habebitis doctorē. nõ quolibet modo habere ſed ita vt horum memoriã faciatis: opere adimplendo ⁊ alios docendo.

Poſt obitum. Obitus dicit̃ ſanctorũ: qñ exeunt obuiã ſponſo.

Non eñi indo. fa. Hic ⁊ paganos tãgit ⁊ hereticos. Pagani qdqd eos delectabat deos appellare non timuerũt. Heretici acceptis dei veri miſterijs de cetero non diuinis ſcripturis attendere: ſed potius ad ſenſũ erroneum has male interpretãdo transferre ſtuduerunt.

Sed ſpecu. fa. il. ma. Transfiguratio domini ⁊ claritas eius: ſignũ erat reſurrectionis ſue ⁊ noſtre. Per heliã qui cũ eo apparuit: intelligit̃ reſurrectio eorũ qui fuerunt ante legem. Per moiſen eorũ qui ſub lege. Per petrum ⁊ iacobũ ⁊ iohannē eorum qui ſub gratia. vel ꝑ moiſen mortuum mortuorum: per viuos viuorum.

Et habemus fir. Quod dixi vobis non ē fabuloſum·ſed certū·ꝛ nō tantum his ſignis declaratū·ſed etiā ad ꝯfirmationem noſtrę ꝑdicationis habemus ꝓpheticum ſermonem dauid. Dominus dixit ad me·f·m·e·t·e·h·g·t·firmiorem inter alios ꝓphetas·qꝛ clarius alijs de chriſto ꝓphetauit

Firmiorē pro. ſermo. Si quis teſtimonio noſtro minus credit: qꝛ in ſecreto gloriā redēptoris ꝯſpeximus,certo ſermoni ꝓphetico nullus audebit ꝯtradicere.

Cui attendentes benefa. Ut lucē poſſitis habere ſcientię·hoc intelligentes quia nullus ſanctorū ꝓphetarū ꝓpria ſua īterpretatione populiſ dogmata vitę ꝑdicauerit: ſꝫ quę a deo didicerāt in ſecreto·hęc plebi dī obſuāda tradebāt. Diuini gētiuꝫ de corde ſuo fingebāt Sicut ergo ꝓphetę nō ſua·ſed dei verba ſcribebant,ita lector non ſua interꝑtatione vti debet·ne a fide exorbitet·Sed laboret attēdere quomō verba ſua voluerit intelligi: ille qui ſcripſit.

In caliginoſo loco. In huius ſeculi nocte plena tentationibus ꝛ vitijs ꝛ erroribus·vbi difficile inuenitur quiſqꝫ qui non offendat·ꝯtra quę neceſſaria ē hęc lucerna Sed nunquid ſemꝑ erit neceſſaria? Non vtiqꝫ. Sed donec dies·il·in futuro appareat claritas dei,ꝛ lucifer·i·clarus intellect⁹ noſter. vel ipſe chriſt⁹ oriatur in cordib⁹ noſtris. Dilectio erit q̄lem nunc optamus·ꝛ q̄ nō eſt·ſuſpiramus ꝛ qualis erit·ſinguli ī ſingulis videbimus: quomō nūc facies noſtras alterutrū videmus. Interim ad nocturnam lucernā ꝑtinet: ꝙ filij dei ſumus ꝛ nondū apparuit q̄d erimus ad ꝯparationē impioꝝ dies ſumus: ad ꝯparationem futurę vitę lucerna indigemus.

ſclarificandū.

voce delapſa ad eum huiuſcemo-

† ſa patre glorioſo magnificante ꝛ glorificante filium ⁝ ſꝯſubſtātialis.

di†a magnifica gloria: Hic ē⁝fili

us meus dilectus·in quo mihi cō

ſqꝛ null⁹ ei ſuccedet.

placui·ipſum audite. Et hanc vo

† ſpetrus iacobus·iohannes ⁝ ſad ꝓprobandam eius diuinā naturā.

cem†nos audiuim⁹⁝de cęlo alla-

† ſthabor vel ſimilē ei audiuimus in alio mōte·i·oliueti quādo orabat.

tam·cum eſſemus cū ipſo in†mon

te ſancto. Et habemus firmiorem

propheticū ſermonē·cui attēden

ſopando ſvł ardēti

tes benefacitis q̄ſi lucernę lucen-

ti ī caliginoſo loco·donec dies illu

ceſcat: ꝛ lucifer oriatur in cordib⁹

veſtris. Hęc primū intelligentes

† ſ·i·ꝓpria ꝓphetantis volūtate ſed ſpirituſancto in eo loquente.

ꝙ omis prophetia ſcripturę†pro

pria īterpretatione non fit. Non

enim voluntate humana allata ē

aliquādo prophetia: Sed ſpiri-

tuſancto inſpirati locuti ſunt ſan-

cti dei homines.

// C. .II.

Ferūt uero

ꝛ pſeudo prophetę in

† ſiam ſunt ſed timore ꝯprimūtur.ſed poſt obitum meū manifeſtabuntur.

populo. Sicut ꝛ in vobis†erunt

Hęc primum intelligentes. Attendite prophetico ſermoni·nam a deo eſt·qd̄ poteſt probari per hoc ꝙ prophetia non eſt talibus verbis ꝛ tali modo locutionis ſcripta·quali vtunt̄ homīes in locutione ſua·ꝛ quali ſeculares ſcripturę ſunt ꝯpoſitę: ꝛ interꝑtatę: ꝛ vere nō eſt locutio ꝓphetarum ſecundū ſuam vel audientiū voluntatē·ſed ſecundū voluntatē ſpirituſſancti·qui loquebat̄ in illis.

Non enim uolūtate humana. Sicut in poteſtate ꝓphetarum nō erat ſemꝑ habere ſpiritū·ſemꝑ futura ꝑdicere·ita nō erat poteſtatis eorūꝫ vt quecūqꝫ vellent·docerēt·ſed ea ſola docebant: quę a ſpiritu didicerant hęc ideo dicunt̄: ne quis ad libitum ſuū ſcripturas exponat. // C. .II.

Fuerunt ꝛc. Ideo ita vos cōmoneo·ꝛ tot autoritatibus vtor·ne decipiamini ꝑ pſeudo: qui fingunt chriſtum nondum veniſſe. Uel ſi veniſſe fatent̄: aliquos errores interſerūt: qui grauiter punient̄ ꝓ mendacijs ſuis cum ſuis ſequacibus. Sicut ī populo iſrael fuerūt pſeudo ꝓphetę·qui falſa nunciabant ꝛ iudicium ꝑpetuę damnationis ſuſtinuerūt: ſic ꝛ iſti.

Sectas. Sectę latine hereſes grece cū quis ſtulta obſtinatione errorē quē ſemel ꝯcepit: ſemꝑ ſectari nullaten⁹ ceſſat·qd̄ ꝓpriū hereticoꝝ eſt.

Perditionē. Merito ꝑditionē ſibi inducūt·qui redemptorē ſuū negant·vel nō qualem veritas oſtendit: Sed qualē ſibi ipſi fingunt ꝛ predicant·ꝛ ꝓpterea alieni a redēptore nil certi⁹ quā foueā expectant.

Uia uerita. blaſ. Per hereticos·nō ſolum ī eis quos ſuę hereſi ſeductos aſſociāt. Sꝫ ī eiſ q̄ꝫ q̄s ꝑ ipuriſſima facta ſua ꝛ ſacrificia vel myſteria execrāda q̄ faciūt ī odium chriſtiani nomīs ꝯcitant: ex iſtimantibus impꝑitis omnes chriſtianos huiuſmodi flagitijs mācipatos.

ſin corda vrā

magiſtri mendaces: qui introdu-

† ſdoctrinas que ſecant ꝛ ſeparant a deo·vnde peribunt· ſchriſtū

cent†ſectas ꝑditionis·ꝛ eum qui

† ſſanguine ⁝ ſvel nos ⁝ ſeſſe † ſnegata veritate idncūt falſitatē·ꝑ qua cito ꝑiclitabunt̄

†emit⁝eos⁝deum negant: †ſuper

ducentes ſibi celerem ꝑditionem

† ſa quibus graue eſt caueri·quia multi ꝛc. ſnullā ſpem vite future habētes ꝯcupiſcētias predicāt quibus carnales facile ꝯſentiunt.

†Et multi ſequent̄ eorum luxuri-

† ſcaſtitas·ꝛ cetera bona opera.

as: ꝑ quos†via veritatis blaſphe

† ſnō cauſa religionis ſed auaricie·vt aliquid lucrētur·fingūt nouas doctrinas·nec vos enim deo·ſed de vobis ſibi aliquid cōmodi acquirūt.

mabit̄. Et ī†auaricia fictis verbis

† ſmagiſtris ꝛ ſequacibus.

de vobis negociabunt̄: †quibus

† ſpene eterne iam olim apud deū eis ꝓuiſe nō ceſſant·preſentialiter excruciāt·nec fine carebūt

†iudicium iam olim non ceſſat·et

† ſdiabolus mō decipiens·poſtea tormētatur⁹. ⁝ ſꝓbat a maiori.

†ꝑditio eorūꝫ non dormitat.⁝ Si

ſqui digniotis nature

enim deus angelis peccantibus

† ſalia tranſlatio ꝛ carceribus caliginis inferni retrudens·tradidit in iudicio puniēdos ſeruari

non pepcit: †Sed rudentibus in

ferni detractos in tartarum tradi

† ſ·i·tradidit·vt reſeruarentur in iudicium·i·damnationem.

dit cruciādos·†in iudiciū reſerua

† ſ·i·hominibus ſcōm originē primi peccati viuentibus.

ri: †Et originali mūdo nō pepercit

† ſquia iuſticie opa faciens qualiter coram deo viuendum eſſet oſtendit·

Sed octauum noe†iuſticię preco

† ſinducens mūdo diluuiū·i·ſubmerſionē impiorum.

nem cuſtodiuit: †diluuiū mundo

ſſed

impioꝝ inducens ꝛ ciuitates ſo-

domorūꝫ ꝛ gomorreoꝝ in cinerē

Si enī deus an. Si apoſtatas angelos traditos pęnis inferni ad maiores cruciatus reſeruat in die iudicij·ſi etiā mundū ꝓpter ſcelera deleuit·ſi ſodomitas deleuit·ꝛ noe ꝛ loth ſaluauit: ꝯſtat quia nouit dn̄s pios de tētatione eripere. Iniquos vero ī diem iudicij cruciandos reſeruare.

// Quāuis hunc inferiorē aerem quaſi carcerē acceperint·qui quātum ad cęlum infern⁹ dicit̄·reſtat adhuc pęna vltimi iudicij·q̄ paratus eſt ignis diabolo ꝛ angelis ei⁹·nō enim ꝑmittit illos deus cōſumi·ſed ſeruat vt grauius puniant̄: cū ſuis menbris·ſicut chriſtus glorificand⁹ eſt cum ſuis.

Rudentibus. Rudentes ſunt funes quibus nautę vela ſuſpendūt: vt flante aura portus trāquillitatem deſerant·ſeqꝫ ſemꝑ ambiguis fluctibus credant. Quib⁹ rudētibus ꝯuenieter immundorum ſpirituū conamina ꝯparant̄ q̄ mox vt flante ſuꝑbia ī ꝑ ulſi ſe aduerſus creatorem erexerūt: ipſis elatōis ſuę conatib⁹ ī abiſſi ꝓfunda ſunt rapti.

Originali mun. Idē mūdus ē poſt diluuiū qui ꝛ ant̄. Sed tū ille q̄ſi alius fuit. qꝛ ille mundus aq̄ ꝑijt ꝛ tota facies terre ꝛ totus ille aer altitudine aquarum mutatus eſt.

Octauum. Sex ſunt ętates ſeculi·ſeptima ē illa vita vbi anię ſanctorum felici ſabbato·i·ęterna requie ꝑfruuntur. Octaua ꝯmunis reſurrectio. Occulte ergo inſinuat ꝑ tēpalis diluuij diſcrimē·futuri iudicij diē: quādo dānatis reꝓbis omnibus·iuſti gloriā vitę ꝑpetis accipient.

Et ciuitates. Hę ciuitates dupliciter in ignē ſunt redactę·qꝛ ꝛ primo eas ꝑ incendiū cū adiacentibus terris in cinerem redegit·ꝛ cū loca incēdij poſtmodū mortui maris vnde ꝯtexerit·ſeruare adhuc voluit regionē circapoſitā ſpeciē priſcę pęnę. Naſcunt̄ eñ poma pulcerrima·quę et edendi cupiditatē ſpectantib⁹ generent: Si carpas fatiſcunt ꝛ reſoluunt̄ in cinerem fumumqꝫ excitant·quaſi adhuc ardeant.

In cinerem. Ignis qui ſodomitas ſemel puniuit·ſignificat ꝙ impij ſine fine ſunt paſſuri. Qꝛ terra fumigabūda·ꝙ fructus pulcerrimi cinerē

intus habent ⁊ fetorē· intuit: quia dilectio carnalis ⁊ ſi ſtultis arridet nil tamē i iuiſibilibus niſi incendiū ſibi reſeruant. vel vt fum⁹ tormentorū m eius in ſecula ſeculorum aſcendat.

Loth oppreſſum. Cruciabant iuſtū iniqua ꝓximoꝝ facta ⁊ dicta· que cernēs corrigere non valebat· ipſe aūt in bonis actib⁹ ſe ſeruabat. Nec viſis vel auditis flagitijs ſe fuſcabat. vel viſu vel auditu iuſtus: q꞉ nihil ī illo videbāt· nihil de eo audiebant· niſi qđ ꝑtinebat ad iuſticiā.

Iniquos. Pſeudo ⁊ eoꝝ ſequaces· et ideo nolite eos ſequi.

In diem iudicii. Et ante diem iudicij ſoluti corpore penas luunt· ⁊ ī iudicio grauiora expectant: quādo corpore ⁊ aīa cruciabuntur.

Dominationem ꝯ cōtem. Supbos dicit ⁊ arrogātes qui ⁊ ipſi grauiora generalibus luituri ſunt ſupplicia.

Sectas nō me. Hereticos dicit qui blaſphemātes fidem vel vitā ortodoxoꝝ ſectas ſui nominis· i· hereſes inducunt: quibus etiā grauioꝛ īſtat tribulatio.

Ubi. Id ē· in quibus malis· quia contemnūt dominationē q꞉ audaces ⁊ cetera ꝗ ſequunt̃· hec nanq꞉ faciendo angeli demonia fieri ac penas ſue ſupbie ſoluere meruerunt· ⁊ qđ natura eoꝝ non patit̃ vt faciant· vt pollui carnalibus ꝯcupiſcentijs: ad illđ homines alliciūt· ⁊ ꝑ illis etiā damnabunt̃.

Ubi angeli. Ibi cruciabuntur iniqui· vbi angeli mali· qui prius ꝯtra deum ſupbierant: ⁊ inde puniti ſunt· iam nō portant· ſed potius abijciūt iudicium ſupbiendi cōtra deum· qđ ē execrabile aduerſus ſeipſos ꝗa ꝑ illo grauiter puniunt̃. ⁊ territi magnitudine penaruꝫ: iā ab illo iudicio ꝓſūptiōis deſiſtūt. ſed iſti iniq̄ nō

redigens· euerſione damnauit:

† ſ ꝑ ſatēter ſignificans omnino ꝑituros qui ſimiles iſtis forent.

†exemplum eoꝝ qui impie acturi

ſ ſi

ſunt ponens. Et iuſtum loth oppreſſum a nefandorum iniuria ac luxurioſa conuerſatione eripuit.

† ſ qđ erat difficile· inter tales iuſticiā ſeruare.

aſpectu enī ⁊ auditu† iuſtus erat habitans apud eos qui de die in diem aīam iuſtam iniquis operi

† ſ ⁊ ſi hoc ⁊ illud ⁊ oīa iſta· ergo. ⁑ ſ ſicut noe ⁊ loth.

bus cruciabāt.† Nouit deus⁑ pi

† ſ ſicut diabolū· originalē mundū· ſodomitas.

os de tētatione eripere: †iniquos vero in diem iudicij reſeruare cru

ſ reſeruabit

ciandos. Magis autem eos qui

† ſ fornicatores dicit· qui ꝑ reatu fede corruptionis maiora in iudicio patiētur tormēta ꝗ generales iniqui ⁑ ſ· i· qui more brutorum animalium luxuriantur.

†poſt carnē in ꝯcupiſcētia⁑ immun

† ſ dominū iheſuꝫ iuſtū iudicē taliū recognoſcere nolunt.

dicie ambulāt·† dominationemꝙ

† ſ ad maiora crimina ⁑ ſ in ꝑpetratis.

ꝯtemnunt·† audaces⁑ ſibi placen

† ſ ſine timore vltionis ſepant homines a deo· ⁊ inſtruūt ad blaſphemandū.

tes:† ſectas non metuunt introdu

† ſ omnes hi reſeruantur ad maiora· vbi tanta vis ē penarū· q꞉ ⁊ angeli mali qui ſunt maiores fortitudine ⁊ robuſtiores ad ꝑferendū ꝗ hoīes non portāt quaſi onus intolerabile.

cere blaſphemantes.† Ubi angeli fortitudine ⁊ virtute cum ſint maiores· non portant aduerſum ſe

† ſ quantū ad patiētes· i· maiores penas ⁑ ſ magiſtri erroris.

†execrabile iudiciū·⁑ Hi vero ve

ſ tendunt

lut irrationabilia pecora naturali

ſ ſic iſti

ter in captionē ⁊ in ꝑnitiem in his

ſ quare blaſphemēt

que ignorabant blaſphemantes

ſ in corrupto ſenſu ſ a ꝯſortio ſanctoꝝ

in corruptōne ſua ꝑibunt ꝑcipien

dum deſiſtunt. vel torquebunt̃ ibi· i· apud deum· vbi angeli boni nō ſuſtinent: ſed vindicant ſiquid execrabile ꝯtra illos dicit̃. Sicut ſubuerterunt ſodomitas· ſic ⁊ apoſtoli aliqñ vindicabant· vt cū petrus occidit ananiā.

Uelut irrationa. Sicut irrationabilibus aīantibus naturale ē cauſa pabuli ſepius in captionē ⁊ ꝑnitiem ignoranter incidere: ita heretici cōparati iumētis inſipientibus ꝓpter appetitū ſue corruptōis explendū incorruptā catholice eccl̃ie doctrinā blaſphemātes ⁊ vitā· ſibi ꝑditōis laq̄os nectūt· de q̄b⁹ cū dixiſſꝫ blaſphemātes ī corruptōe ſua: recte addidit· ⁊ ꝑibūt

Mercedē iniuſ. Id eſt, penā ꝑ malis opibus· ⁊ maxime illi qui cum corruptioni carnis ſeruiāt: ⁊ veſanis tenent̃ erroribus ꝯuerſatione iuſtoꝝ

blaſphemāt· ⁊ eis qui ſane ſapiunt· detrahere nō ceſſant.

Uoluptatem. Voluptas bona vel mala· voluptas bona recte dies vocatur qua ſancti in domino delectant̃. voluptas mala nox· cū reprobi ad ꝑficienda opera tenebrarū ꝑuerſe delectant̃. Iniuſti ergo delitias coinquinationis ⁊ macule exiſtimāt voluptatē diei· quia cum vacēt delicijs impuriſſimis ⁊ execrandiſſimis· has optimas ⁊ quaſi luciſluas iudicant.

Pellicientes. Pelices dicunt̃ meretrices· a pollutione vł a pellis formoſitate: qua incautos illiciūt. Pelliciunt ergo animas inſtabiles variorum dogmatū erroneis ſectis· q̄ſi ꝯſtuprātium luxib⁹ ſubdēdo.

Secuti viam balaam. Aliquando heretici tam execrāda dogmata ꝓferunt: vt etiā pagani ſtulti qui diuina cognitione carent illorū deteſtent̃ īſaniam illoꝝ diſtorta ⁊ deo ꝯtraria itinera ſapiēdo ſanius redarguant· ⁊ qđ peius eſt multi catholicoꝝ intātum amāt mercedem iniquitatis: vt etiam docti clerici ab indoctis laicis merito lacerent̃. Qui cōparant̃ ꝓphete qui verbis aſine ꝯtra naturā loquētis corripit̃. Nec tamen a ꝓpoſito praui itineris retardāt̃ qui veniūt de boſor. Boſor carneus ſiue in tribulatione dicit̃· quia nulla alia cauſa magis adulterāt verbuꝫ veritatis· ꝗꝫ ꝑ ꝯcupiſcentia carnis. vnde ⁊ in tribulatione ſūt poſiti· nō q꞉ pro domino patiant̃· ſed animos īfirmoꝝ ſuis doctrinis ⁊ ꝑuerſis exemplis opprimunt ne reſpicere poſſint. Balaam vanus populus· vel precipitans eos. qđ illis ꝯuenit. Qui enī agnitam veritateꝫ ſponte deſerunt· vanus populus ſunt· ⁊ in precipitiū ſuos mittunt auditores· quibus nō ſalutaria que corrigant ſed erronea que delectent predicāt· de quibus ſubdit̃. hi ſunt fontes ſine aqua ꝓmittunt imb̾ē doctrinarū quē non habent· velut nubes ꝓphetice ad quas ꝑueniat veritas dei· ⁊ turbinibus demonū ⁊ vitioꝝ agitant̃. loquunt̃ grādia ⁊ tot⁹ eoꝝ ſermo ſuperbia eſt.

† ſ vt qui in ſordibus ē ſordeſcat adhuc.

tes† mercedem iniuſticie· voluptatem exiſtimantes diei delicias co

† ſ ⁊ ſecundū malā exiſtimationē.

inquinationis ⁊ macule·† delicijs

† ſ vt ibi vos decipiāt

affluentes·† in cōuiuijs ſuis luxu

† ſ etiā in geſtu corpis ꝓfitentur nequitiā animi vel ocul⁹· i· anima que debet ꝓuidere· vel ocul⁹ magiſter eoꝝ cupit adulteria· vel cum vxoribus vel cum diabolo·

riantes vobiſcum·† oculos habē

† ſ vel inceſſabilibus delictis.

tes plenos adulterij† ⁊ inceſſabi

† ſ a quib⁹ nō facile ceſſatur quia ſunt quaſi naturalia· vt ſaturitas· ebrietas· ſomnolētia.

lis† delicti· pellicietes animas in

† ſ quia quidquid agunt cauſa auaricie faciūt

ſ vel execatū.

ſtabiles· coꝛ exercitatū† auaricia

† ſ iam poſſeſſi a maledictione eterna ⁑ ſ ex ratione enim cognoſcebāt quid credere· quomodo viuere deberent.

habētes† maledictiōis filij·⁑ dere

ſ a ſtatu mentis

linquētes rectam viā errauerunt

† ſ ad idē tēdentes ad qđ ille tetendit qui veniebat maledicere populo iſrael ꝯtra volūtatē dei ſed ꝯtinget illis ſicut balaam cōtigit· quē corripuit aſina de ſua veſania.

†ſecuti viam balaaꝫ ex boſor· qui mercedeꝫ iniquitatis amauit· correptionē vero habuit ſue veſanie

ſ quia aſina

ſubiugale mutū animal in hominis voce loquens ꝓhibuit prophete i

† ſ nō lauātes· ſed potius coinquinātes.

ſipientiam. Hi ſunt† fontes ſine

† ſ obſcurātes inſtinctu diaboli.

aq̄·† ⁊ nebule turbinib⁹ exagitate

† ſ pſeudo vel hereticis. ⁑ ſ obſcuritas peccatoꝝ ſuaꝝ· vt ſordeſcāt ampli⁹· vel īfernales pene

†quibus⁑ caligo tenebraruꝫ reſeruat̃. Superbia enī vanitatis loquētes pellicent in deſiderijs carnis luxurie eos q̄ paululum effugiūt

† ſ errant ⁊ alios errare faciūt ⁑ ſ vel ꝯuerſati ⁑ ſ in ſua ſecta ꝑmittunt eſſe libertatē comedendi ⁊ bibēdi· ⁊ dormiēdi ⁊ regnādi ineternū.

†Qui ī errore⁑ ꝯuerſant̃·⁑ libertatem illis promittentes· cum ipſi

Hi ſunt. Non ſunt imitandi pſeudo: quia licet videant̃ vtiles nihil tñ in eis ē niſi vanitas ⁊ īmundicia.

Superbia. Supbe dicētes ſe eſſe iuſtos ꝗuis ſit vanū· carnaliter deſiderantes· ⁊ luxurioſe viuētes· pellicēt qui parū effugiūt q̄ cum ſimiles eis ſunt· tñ aliq̄tenus declināt eoꝝ ſocietatē· ⁊ a peccatis aliq̄tenus abſtinent.

In deſideriis car. ⁊c. Immundus ē omnis q̄ exaltat coꝛ ſuū vt qui paulylū refugerint a peccatis ad ſuū reuertant̃ errorē· ⁊ ſtudent in luxuria

Si in cognitione domini no. et ſal. ihe. x. Refugiẽtes coinquinationes anı̄e ⁊ corpis quas mundus imittit· rurſus implicati his ſicut añ baptiſmum ſupantur ab illis coīquinationibus: apparet ꝙ facta ſunt poſteriora deteriora priorib⁹· quia magis offendũt deum ꝙ̄ ante baptiſmuꝫ ⁊ maiores penas patient̃: quia mẽdaces ſunt ꝓmiſſionis facte ī baptiſmo.
Contigit enim illis ⁊c. In ꝓuerbijs cum expoſitione poſitũ eſt. Sicut canis qui reuertit̃ ad vomitũ ſuum: ita ſtultus qui iterat ſtulticiā ſuaꝫ
Et poſt apoſtol⁹ addit de ſuo. Et ſus lota in· u· l· Canis cum vomit ꝑfecto cibuꝫ q̄ pectus deprimebat ꝓijcit. Sed cum ad vomitum reuertit̃· vnde leuiatus fuerat rurſuſ occupat̃. Sic qui nequitiā q̄ mentis intima ꝑmebat ꝯfitẽdo ꝓijcit: poſt ꝯfeſſioneꝫ dum repetit reſumit. Sus dum in luto lauat̃ ſordidior reddit̃. Sic qui peccatũ plāgit nec tamen deſerit: pene grauiori ſe ſubijcit· qui ⁊ ipſam ꝙ̄ flendo impetrare potuit veniam ꝯtempſit: ⁊ q̄ſi in lutoſa aq̄ ſemetipſum voluit· q̄a duꝫ fletibus ſuis vite mũdiciā ſubtrahit: ante dei oculos ſordidas ipſas etiam lacrimas facit.

// C. .III.

Hanc ecce uob. Iam aliam epiſtolā ſcripſi· ad repellẽdos pſeudo. Et vt meam magnā ſollicitudineꝫ vobis oſtendā· ecce ꝓ eadem cauſa hanc etiam ſecundā ſcribo· e·
Ut memores. Ut ꝑ illas epiſtolas ſitis memores eorum verborũ q̄ ego ipſe ꝓ̄ſens predixi vobis. verboꝝ dico accepto rum a ſanctis ꝓphetiſ q̄ autoritate ſanctorum ꝓphetarum ꝯfirmant̃: ⁊ ſitis memoreſ ꝓ̄ceptorum ſanctoꝝ apoſtolorum· ne ꝓ̄cepta q̄ ſancti apoſtoli dederunt vobis: dimittatis pro ꝓ̄dicatione illoꝝ pſeudo: ⁊ q̄ ꝓ̄cepta ſunt etiā domini ⁊ ſaluatoris· quia ipſe domin⁹ qui venit ſaluare nos· hec ꝓ̄cepta inſtituit: ⁊ ſeruare ꝓ̄cepit.
Illuſores. Illudẽtes fidei ⁊ ſpei chriſtianoꝝ· ꝙ tẽpus reſurrectionis futurũ ſibi fruſtra ꝓmittāt· ñ iuxta catholicā fidẽ: ſ3 ſcd̃m ꝓprias ꝯcupiſcẽtias ambulantes nouis peccatis gaudentes ⁊ dicẽtes vbi ē ꝓmiſſio· hoc volunt vobis inducere: vt omnes ꝓmiſſiones de chriſto vanas credatis quaſi nō ſunt īpleta in chriſto q̄ de illo ꝓ̄dicta ſunt in ꝓphetis. Aut vbi ē aduentus eius: quaſi qḋ ſignum de aduẽtu eius poteſtis oſtẽdere: quaſi nullus aduentus ē futurus. Ideo nō credũt futurũ aduentũ: quia exquo patres noſtri dormierũt· id ē· a tẽpore reſurrectionis quādo patres feſſi eũ expectādo requieuerũt· vbi primũ cepit ꝓ̄dicari reſurrectō mortuoꝝ· omīa· curſus ⁊ ordo omniũ creaturarũ ſic ꝑſeuerat· ſicut modo· ⁊ nihil mutatum ē ad teſtimoniũ aduentus eius· ⁊ hoc ab initio creature. Sicut fuit in principio mundi· ſic adhuc ē· ⁊ ideo nō credunt vllũ aduentũ futurum.
Ubi ē promiſſio. Paulus ſcribens theſſalonicenſibus coercet eos qui diem domini inſtare autumabāt. Petrus reꝓ̄hendit illos qui aduẽtum ⁊ ꝓmiſſa domini tardare aſſeuerant. Unde ꝯſtat omnibus qui diligunt aduentũ eius mentẽ in hac opinione temperantius cohibendam· vt neq3 viciniũ citiuſq3 adueturā diem domini· neq3 rurſum tardius hunc aduẽtare ſuſpicemur. Sed hoc ſolum ꝓcuremus: vt ſiue ocius ſiue ſero aduenienſ· ꝑatos nos poſſit inuenire dum venerit.

†·i· ſerui corrupti vel ſerui diaboli corrũpentis. † ⁊ vere ſunt ſerui· quia.
†ſerui ſint corruptionis. †A quo enim quis ſuꝑatus eſt: hui⁹ ⁊ ſer-
† ⁊ vere ſũt ſerui acquiſiti· quia cũ prius liberi eſſent modo cogunt̃ ſeruire grauius ꝙ̄ antea.
uus eſt. †Si enim refugientes coinquinationes mũdi in cognitione domini noſtri ⁊ ſaluatoris ihesu chriſti· his rurſus implicati ſuperant̃: facta ſunt eis poſteriora
† vere deteriora ſ minus malum.
deteriora priorib⁹. †Melius enim
erat illis non cognoſcere viam iu-
† quia preter mala que ſicut prius agũt: preuaricatores ꝓmiſſionis ſunt.
ſticie· ꝙ̄ †poſt agnitionẽ retrorſuꝫ ꝯuerti ab eo qḋ illis traditum eſt
ſ ꝓbat autoritate ſub
ſancto mandato. Contigit enim
ſpecie canis qḋ ſunt nequā ſerui ſ illis ꝯuenit illud verũ ꝓuerbiũ· vel illa pars libri que continet illud ꝓuerbium.
illud eis veri prouerbij· canis reuerſus ad ſuum vomitũ: ⁊ ſus lota ī uolutabro luti.

// C. .III.

Hanc ecce uobis chariſſimi ſecun-
† epiſtolis ſ vobis quibus ſcribo epiſtolam.
dam ſcribo epiſtolaꝫ· †in quibus
† vt vos cōmoneā· ⁊ vos alios ꝯmoneatis
vr̃aꝫ excito †in cōmonitionẽ ſincerā mentẽ: Ut memores ſitis eoꝝ que predixi verborũ a ſanctis ꝓphetis ⁊ apoſtolorũ veſtrorum ꝓ̄ceptoꝝ domini ⁊ ſaluatoris. hoc
† tẽpore antichriſti· cui⁹ iam ſunt iſti precones.
primũ ſcientes· ꝙ veniẽt †i nouiſſimis dieb⁹ in deceptiōe illuſores iuxta ꝓprias ꝯcupiſcẽtias ambulātes· dicentes: vbi ē promiſſio aut
† ex parte ſtultoꝝ nō ē ꝓmiſſio aut aduẽtus· q2 exquo antiqui patres mortui ſũt· nihil videm⁹ mutatũ in mundo neq3 aliquid immutabit̃ niſi ſicut modo eſt.
aduentus eius: †Ex quo enim patres dormierunt: ſic omnia ꝑſeuerant ab initio creature. †Latet eñ
† hic apoſtolus ex ſua parte
† nullũ iudiciũ eſſe futurũ †· alia tranſlatio· celi erāt olī de aqua ⁊ ꝑ aquā ꝯſtituti. † alterius modi·
eos hoc †volentes †ꝙ celi †erant prius ⁊ terra de aqua· ⁊ ꝑ aquam
† duo· i· in quibus ꝑtibus aere ⁊ terra.
cōſiſtẽs dei verbo: ꝑ †q̄ ille tũc
ſ pollutus peccatis hominuꝫ per aquam purgatus eſt.
mundus aqua inundatus perijt.
ſ poſt diluuiū ⁊ coinquinant̃ peccatis reſeruati
Celi autẽ qui nunc ſunt ⁊ terra eo
ſunt vt purgẽtur ꝑ ignem cũ ſuis malis habitatoribus in die iudicii.
deꝫ verbo repoſiti· ſunt igni reſeruati in diem iudicij: ⁊ ꝑditionis impioꝝ hominũ. Unum vero hoc nō lateat voſ chariſſimi· quia vn⁹

Latet enim. Ideo dicũt omnia eodẽ modo ꝑſeuerare: quia vel vere neſciunt· vel fingunt ſe neſcire· vt vos decipiāt duo dei iudicia· alterũ ꝑ aquā qḋ ꝓ̄terijt· alterũ ꝑ ignẽ qḋ reſtat. hoc dicit latet eoſ· ꝙ celi· i· iſte humidus aer ⁊ turbulẽtus de quo dicit̃: Milu⁹ in celo cognouit tẽp⁹ ſuũ· erant prius· i· iter priores creaturas mũdi. vel prius· i· ante diluuiũ. Et ꝙ terra erat pri⁹ ꝯſiſtens de aq̄· i· ꝑ remotioneꝫ aque· q̄ opante verbo dei cōgregata ē in vnum· ⁊ ita apparuit arida· et ꝯſiſtens ꝑ aquā· quia diuina diſpoſitōe venis aquarũ ē tota plena· ſicut corpus aīalium ſanguine· ne ariditate deficeret· ſi irrigatio aque deficeret: ꝑ q̄ duo· i· in quib⁹ duabus ꝑtibus aere ⁊ terra· qui tunc erat mũdus alteriuſ modi ꝙ̄ iſte ꝑijt· inũdatus aqua diluuij. Nam ſuꝑiores ꝑtes nō attigit diluuiũ. Celi. a· q̄ n. ſunt. ⁊ terra. eodem verbo dei repoſiti· in eā formā quā mō habent: ſunt reſeruati igni ī melius ꝯmutāda in diem iuď. ⁊ ꝑditionis impioꝝ hoim.
Per que ille tũc m. pe. Perijt terra q2 ſubmerſa tāto tempore fructificare deſtitit. poſtea etiā diſſimilẽ pleriſq3 in locis ab ea quā prius acceꝑat faciẽ recepit. ꝑierunt ⁊ celi ſecundũ ſpecies huius aeris. Occupauit enim aqua totam iſtam· capacitatẽ vbi aues volitant. Sunt ⁊ celi ſuꝑiores· ſed vtrũ ⁊ ipſi ꝑituri ſunt igni· an hi ſoli qui etiā in diluuio ꝑierũt: diſceptatio ē aliq̄ñ ſcrupuloſior inter doctos.
Unũ uero hoc. Probato ꝙ iudiciũ vere erit· oñdit ꝙ̄ efficax fuerit. Si dicit̃ vobis a pſeudo· qḋ vultis poteſtis facere: q2 tm̃ tẽpus reſtat vſ ꝙ̄ ad diẽ iudicij· ꝙ ex longinquitate tꝑis iudex ſcire multa nō poterit· nō credatis eis· quia q̇dq̇d poteſt fieri mille annis ita videt· ſicut illud qḋ fit vna die. Si dicũt mille annis penitẽdo nō aſſequimini veniā delictorum nō credatis· q2 vnus dies vere penitẽtie tm̃ valet quantũ mille anni· ſicut latroni. Si dicunt nō oportet tā diu laborare· vna die poteſtis reſpirare nō credatis. quia mille anni laboris nō plus ſufficiũt ad vitā ꝙ̄ vn⁹ dies. Et q̄ñquidem futurũ ē iudicium· ergo nolite ſeduci ꝑ pſeudo· qui dicũt vobis ꝙ ⁊ ſi ſit futurũ iudiciũ· nō tm̃ vobis timendũ· q2 cũ ſint tot cogitationes ⁊ tot actus hominũ: ſi ſigillatim debeāt diſcuti· non ſufficient milia annoꝝ. cũ in vno ſolo die dicat̃ futurũ iudiciũ: ⁊ ſic multa poterunt latere iudicẽ. Sed nō lateat vos iſtud· ꝙ tantũ valet apud deum vnus dies ad

agendum aliquid· quantū mille anni hoībus ad ſolā rem faciendam.

Sicut mille an. In agnitione diuinę virtutis 7 ꝑterita 7 pręſentia 7 futura ęqualiter pręſentia conſtant: 7 quę longa nobis vel breuia videnť tempoꝝ curricula ęqualis ſunt ſpacij apud conditorē tēporum· qui omnia ęqualiter 7 magna 7 parua conſpicit. Ideo hoc ꝯmemorat apoſtolus: vt conuincat eos qui dicebant· vbi eſt ꝓmiſſio aut aduentus eius: oſtendens deum nequaquā oblitum ſuę ꝓmiſſionis aut aduētus· Sed cum ita vnū quēqꝫ diem ſeculi noſtri ęterna ſua memoria contempleť vt annorum mille circūitus 7 ita mille annos vt vnius diei ſpacium ſine labore circumſpiciat. Manifeſte intelligendum ē· ꝙ ipſorū quoqꝫ dierꝫ 7 annorum omnium finē certiſſime nouerit: 7 abſqꝫ vlla dubitatione hoc quoqꝫ prenouerit: quādo aduentus ipſius claritas reuelāda· qñ ꝓmiſſa ſanctis ſint reddenda pręmia vnde 7 recte ſubiungitur. Non tardat ꝛc.

Non tardat do. Et quia omnia videt poteſtis credere· ꝙ dominus non tardat ꝓmiſſis implēdis· quia nondum eſt tempus īplendi· ſed tempore ꝗ̄ pręuidit implēda implebit. Sed ideo differt: vt electoꝝ ſūmaꝫ quā ꝓuidit pri⁹ adimpleat· vñ in apocalipſi· Et dictū ē illiſ vt requieſcerēt adhuc modicū tēpus donec ꝯpleanť ꝯſerui eorum.

Celi magno. Alľ. Celi .i. ſancti ſi quid ī eis purgandum eſt ꝑ ignem purgabunť.

Elementa. Quattuor. quibꝫ mund⁹ ꝯſiſtit· ille maxim⁹ ignis abſumet. Nec cūcta ī tm̄ abſumet: vt ñ ſint Sed duo in totū ꝯſumet: duo vero in meliorē reſtituet faciem.

dies apud dñm ſicut mille anni 7

mille anni ſicut vn⁹ dies. Nō tar

vel ꝓmiſſionē

dat dñs ꝓmiſſis: Sed patienter

vt vos ī virtutib⁹ creſcatis · 7 vt alii qui cōuertēdi ſunt ꝯuertantur.

agiť ꝓpter vos: nolens aliquos

vel reſipiſcere.

perire· ſed omnes ad pęnitentiaꝫ

nō tardat ſed potius

reuerti. Adueniet autem dies do

impuiſus rapiēs ad iudiciū · qui in diluuio tranſierūt· qꝛ tm̄ aſcēdet iudiciū ignis· quantum aſcendit aqua diluuii.

mini ſicut fur· ī quo cęli magno

inuoluētis ignis · in aliā formā.

impetu tranſiēt: elementa vero

calore ſoluentur. Terra autem

et omnia quę in ipſa ſunt exu

quādoquidē in tanto iudicio mali in peius boni in melius ſūt mutādi.

rentur. Cum igitur hęc omnia

diſſoluenda ſint· quales oportet

in nobis

vos eſſe in ſanctis conuerſationi

ad alios · ꝑ ſpem

bus 7 pietatibus· expectantes et

bene agendo · vt tales ſitis· ꝓpter quos ſaluādos dominus veniat ad iudiciū · iudicii

properantes ī aduentū diei do

mini ꝑ quem cęli ardentes ſoluen

tur· 7 elementa ignis ardore tabe

priora deficiēt· ſed.

ſcent: Nouos vero cęlos 7 nouā

vel ſcōm

terrā et ꝓmiſſa ipſius expectam⁹ ī

qꝛ dies dñi venit

qb⁹ iuſticia habitat. Propter qđ

vñ in ſequentibꝫ· nouos cęlos 7 nouā terrā· 7 ꝓmiſſa ipſius expectam⁹ ꝛc.

// Vel elemēta ſancti qui fuerūt alijs materia bene opandi· ꝑ tēporale ſupplicium ſoluenť in melius.

Nouos cęlos. Non ait alios· ſed veteres 7 antiquos in melius commutandos. vnde dauid· Ipſi ꝑibunt t· a· ꝑ· 7 omnia ſicut veſtimētū· u· et ſicut op· mu· eos· 7 muta. Quę mutabunť· ꝯſtat ꝓ certo· quia ꝯſumpti per ignem· mox abeunte igne gratiorē reſumēt ſpeciē· de igne 7 aqua nihil tale habemus· quin poti⁹ habemus in apocalipſi· 7 mare iam nō eſt· habem⁹ 7 in ꝓphetis· lux lucernę nō lucebit tibi amplius.

Et promiſſa ꝛc. Allegi. Nolite credere illis qui dicūt nihil eſſe impletum de omnibus quę de natiuitate chriſti promiſſa ſunt· dicentes vbi ſunt noui cęli· 7 noua terra quę ꝓmiſſa ſunt: nouos cęlos credimus illos in quibus iuſticia inhabitat· 7 nouā terrā: illos qui ferunt fructū nouitatis: 7 hos dicimus ꝓmiſſa dei· vel nos in quibus iuſticia habitat· 7 veritatē ſcimus cęlos· i· ſanctos expectamus nouos futuros· 7 terrā nouam: qꝛ ꝓmiſit.

In quibus. Id ē· quo tēpore futuri ſeculi iuſticia habitat· quia tunc cuiqꝫ fideliū ꝓ mō certaminis corona reddeť iuſticię· qđ in hac vita fieri ñ poteſt. Ei. Id ē. A domino· ille ſolus ꝑfecte mundus ē· qui diuino iudicio mundus ē· humana ſępe fallunť iudicia.

Satagite immacu. et inuio. Hę ſunt vigilię de quibus dicitur· Beati ſerui illi quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes. Vigilat qui ſe a ſordibus immunē cuſtodit· qui quantum in ſe eſt cū omnibus hominibus pacē habet qui omnes illecebras carnis ſpiritus regimini ſubdit: in ſe ipſo pace fęliciſſima vtens.

Frater noſter pau. Paulum illis ſcripſiſſe dicit. In ꝗ̄ oſtendit· qꝛ ꝙ paulus quibuſdaꝫ ſpecialiter eccleſijs ſcripſit: omibus eccleſijs quę ſunt ꝑ orbē generaliter ſcripſit. Petr⁹ ſapientiam pauli laudat. Paul⁹ de ſe dicit· ego ſum minimus apoſtolorum· qui nō ſum d. u. a. q. per. ſ. e. Paulus ꝓ pori ſe in fidelitate humiliat· et aliorum apoſtoloruꝫ īnocentiā prefert. Ecce primus apoſtolorū oblitus ſui primatus 7 datarum ſibi clauiū datam paulo mirať ſapientiā: quia mos ē electoꝝ vt magis aliorū ꝗꝫ ſuas mirenť virtutes: 7 ꝑ has ſe ad ꝓfectum excitent.

Difficilia. In epiſtolis pauli ꝗ̄ deprauanť ab hereticis dicit· maxime illa quibꝫ de gratia dei loquiť· quę iuſtificat impios· id ē· ex impijs facit iuſtos. Dicit em̄ vbi abundauit peccatū ſuperabundauit gratia neqꝫ deſperaret de ꝯmiſſis peccatis· heretici ita interpretantur ꝙ ſuadeat plura facere peccata: vt potiora ꝑ hęc recipiant bona Contra quos petrus ſubiungit· vos igitur fra· ꝓſcientes· quia inſipientes multifarios introducent errores. Quidā iudicium futurum negantes· quidam diuina eloquia falſantes· quidā male interꝑtantes· quidā luxurię frena laxantes· 7 alia multa.

charissimi hęc expectātes· ſatagite

a venialibus in corꝑe · a criminalib⁹ ī mēte. · ab eo vel ad honorē eius veniētis 7 pulſantis

immaculati 7 inuiolati ei inue

pacificati remiſſis peccatis

niri ī pace: 7 domini noſtri iheſu

ne putetis ꝙ tardet ꝓmiſſionē domin⁹

chriſti longanimitatē ſalutem ar

ſed intelligite ꝙ ideo lōganimiter expectat dñs vt plures ſaluentur·

bitramini· ſicut 7 chariſſimus fra

ter noſter paulus· ſecundum da

tam ſibi ſapientiam ſcripſit vobis

ipſe paul⁹

Sicut 7 ī oībus epiſtolis loquēs

epiſtolis · que ego predixi vobis· vt hec faciatis que docui · epiſtolis pauli.

in eis de his in quibus ſunt ꝗ̄

ſine lumine iuſticie

dam difficilia ītellectu· ꝗ̄ indocti

mente· qꝛ inter doctos donec erudiant̄ non permanent.

7 inſtabiles deprauant· ſicut 7 cę

teras ſcripturas ad ſuaꝫ ipſorum

alias ꝑditionē

damnationē. Vos igitur fratres

hec

ꝓſcientes cuſtodite: ne inſipienti

um errore traducti excidatis a ꝓ

fidei · ſed potius

pria firmitate. Creſcite vero ī gra

tia 7 cognitione domini noſtri et

iheſu chriſti ſaluatoris. Ipſi glo

inter quotidianas aduerſitates · 7 maxime cū diu deſideratus uidebitur.

ria 7 nunc 7 in diem ęternitatis.

Amen.

Deprauant. Nullus veteris vel noui teſtamēti liber· in quo heretici aliquid non ꝑuerterint· vel demendo· vel addendo· vel mutando. vnicū remedium indoctis humili ſtabilitate verbis doctorum auditum prebere. quā ſtabilitatē quia heretici ñ habēt vento ſuꝑbię quaſi palea leuis de eccleſia tollunť. vnde ad ſuam ipſoꝝ ꝑditionem.

112

Super qua re cū
per or. ad. pa. ⁊c.
De quo ſic loquitur
Hiero⁹. Papias io-
hannis auditor hiero
politanus epiſcopus.
in aſia quinq̄ tantū
ſcripſit volumia: que
ꝓnotauit explanatio
num ſermonū domi-
ni. In quibus cū ſe ī
ꝑfatione aſſerat. non
varias opiniones ſeq̄
ſed apoſtolos habere
autores. ait: Conſide
rabā quid Andreas.
quid petrus dixiſſent
quid Philippus. q̄d
Thomas. quid Ja-
cobus. quid Johan-
nes. q̄d Matth. Vel
quid aliuſ quilibet di
ſcipulorum domini:
Quid etiā Ariſtion
⁊ ſenior iohānes diſci
puli chriſti loqueban
tur: Non eīm tm̄ mi-
hi libri ad legendū ꝓ
ſunt: quātū viua vox
⁊ vſq̄ hodie ī ſuis au
toribus ꝑſonans. Ex
quo apparet ī ipſo ca-
thalogo noīm. alium
eſſe Johannē qui in-
ter apoſtolos ponit̄:
Aliū eſſe ſeniorē iohā
nē. quē poſt Ariſtio
nem enumerat. Hoc
autem diximus ꝓpter
priorē opinionē. quā
a pleriſq̄ retulim⁹ tra
ditam in duas poſte-
riores epiſtolas iohā
nis: nō apoſtoli eſſe.
ſed preſbiteri.

Ex libro de viris illuſtribus ꝑ
fatio Sancti Hieronimi in epi-
ſtolas canonicas Johannis.

Johānes apoſtol⁹ quem ihesus dilexit plurimum. filius zebedei. frater Jacobi apoſtoli. quem herodes poſt paſſionem domini decollauerat: nouiſſimus omniū ſcripſit euangelium. rogatus ab aſie epiſcopis aduerſus cherinthum alioſq̄ hereticos Et maxime tunc Ebionitarum dogma ꝯſurgens. qui aſſerunt chriſtum ante mariam non fuiſſe. Unde etiam compulſus eſt diuinam eius natiuitatem edicere. Sed ⁊ aliam cauſam huius ſcripture ferunt. Q̄d cum legiſſet Matthei marci ⁊ luce volumina. probauerit quidē textum hiſtorie. ⁊ vera eos dixiſſe firmauerit: ſed vnius tantū anni in quo paſſus eſt poſt carcerem iohannis hiſtoriā texuiſſe. Pretermiſſo itaq̄ anno cui⁹ acta a tribus expoſita fuerant: ſuperioris temporis anteq̄ iohannes clauderet̄ in carcerem geſta narrauit. ſicut manifeſtum eſſe poteſt his qui quattuor euangeliorum volumina legerint: q̄ res diaphoniam que videbat̄ iohannis eſſe cum ceteris tulit. Scripſit autem vnam epiſtolam. cuius exordiū hoc ē: Quod fuit ab initio. quod audiuimus. ⁊ vidimus oculis noſtris. q̄d perſpexim⁹ ⁊ manus noſtre tractauerunt de verbo vite. q̄ ab vniuerſis eccleſiaſticis ⁊ eruditiſſimis viris ꝓbat̄. Relique autē due quarum principium eſt Senior electe domine ⁊ natis ei⁹ ⁊ ſequens Senior Caio chariſſimo. quē ego in veritate diligo ⁊c. Johannis preſbiteri aſſeruntur. cuius ⁊ hodie alterū ſepulcrum apud epheſum oſtendit̄. ⁊ nōnulli putant duas memorias eiuſdem iohannis euangeliſte eſſe. Sup qua re cum ꝑ ordinem ad papiā auditorē eius vētum fuerit diſſeremus. Quartodecimo igit̄ anno ſecundam poſt neronem ꝑſecutionē mouēte domiciano. in Pathmos inſulam relegatus ſcripſit apocalipſim. Quam interpretant̄ Juſtinus martir ⁊ hyreneus. Interfacto autē domiciano. ⁊ actis eius ob nimiam crudelitatem a ſenatu reſciſſis. ſub nerua principe rediit epheſū. ibiq̄ vſq̄ ad Traianum principē perſeuerans. totas aſie fundauit ⁊ rexit eccleſias. Confectuſq̄ ſenio. ſexageſimooctauo anno poſt paſſionē domini mortuus. ⁊ iuxta eandem vrbē ſepultus eſt.

Argumentū in primam epiſtolam canonicā ſancti Johannis.

Rationē uerbi ⁊ q̄ deus ipſe ſit charitas manifeſtat. ⁊ ſuſurrones fratrū nec deum ſcire. nec pios fieri poſſe eouſq̄ diſſertat: vt eſſe ꝯprobet homicidas. eo q̄ odium ſit interfectionis occaſio.

C. .I.

ſ in principio erat ver. ⁊ ver. ⁊c.

Quod fuit
† .i. ab initiali .i. a patre.
¦ ⁊ verbū caro factū ē.
†ab initio. ¦q̄d au
† cū hoībus ꝯuerſantē.
diuim⁹. † q̄d vidi-
ſ ⁊ vidimus gloriā eius.
m⁹ oculis noſtris
† vitam ſcilicet eius ⁊ mores. ⁊ etiā ſpiritualib⁹ oculis diuinā virtutē eius in monte cognouim⁹
¦ verū corpus nō fantaſma.
†quod ꝑſpeximus. ¦⁊ manus no-
† viuificante in anima ⁊ in corpore.
ſtre contrectauerunt †de verbo vi
† panis angelorum aſſumptione carnis hominib⁹ innotuit. miraculis claruit. ſurrexit. ⁊ alios ſecū ſurgere fecit. ꝑ hec vita manifeſtata ē.
te. †⁊ vita manifeſtata eſt. ⁊ vidi-
mus ⁊ teſtamur ⁊ annunciamus
ſ eſſe cū fidelibus ſ i eterna diuīitate
vobis vitā eternā. que erat apud
ſ ex tpe ī humanitate ſ repetit.
patrem. ⁊ apparuit nobis. Quod
† in carne ¦ verba ex ore eius ¦ quaſi debetis credere illis. qui viderūt ⁊ audierūt.
†vidimus. ¦⁊ audiuimus †annun
† qui nō vidiſtis ¦ nō ꝑ aliquo tpali queſtu ſed vt bene viuēdo. bene credendo. patienter omnia ferendo.
ciam⁹ †vobis: ¦vt ⁊ vos ſocietatē
ſ ⁊ ꝑ noſtrā ſocietatē
habeatis nobiſcū: ⁊ ſocietas no
tranſeatis ad dei ſocietatē ſ vt ſim⁹ heredes dei coheredes chriſti.
ſtra ſit cū patre ⁊ filio eius ihesu
† non tranſitorie nunciamus ſed memorie commendamus.
chriſto. †Et hec ſcribimus vobis
† in hoc ſeculo in vnitate eccleſie ⁊ in futuro in angelorum ſocietate ¦ vt multos ad eandē ſocietatem ducamus ¦ vel noſtrū.
†vt gaudeatis: ¦⁊ gaudiū †veſtrū

In principio epiſtole ad ꝯmendationem ſermonis diuinitatē ⁊ humanitatē chriſti deſignat: in quo charitatē dei ad homīes ⁊ ſuā ad illos quibus ſcribit: inſinuat.

Scripſerat iohannes euangeliū aduerſus dogmata hereticorum. qui de verbi eternitate male ſentiebāt ⁊ male ꝑdicabāt. ſcribit etiā epiſtolam aduerſus eorundē hereticorum ſtulticiā: in qua de fidei ⁊ charitatis ꝑfectione agit. vt intelligamus quid credere quid diligere debeamus. Multi eīm prauis dogmatibus inducti. de ſinceritate fidei ⁊ charitatis nō bene ītelligebant. dicebant eīm opera eſſe charitatis crebro ꝯuiuari. luxuriari. ꝯſentire vicijs alienis: ꝯtradicentes ꝯmunicare paſſionib⁹ chriſti. ⁊ ceteris que īplentur ꝑ charitatem dei ⁊ ꝓximi.

C. .I.

Quod fuit a. i. In vero eſſe deitatis q̄d audiuimus ꝑ legē ⁊ ꝓphetas. q̄d vidim⁹ ſenſibiliter hominem venientē. q̄d ꝑſpexim⁹. diuinitatē aduertentes in homīe. ⁊ manus ꝯtrectauerūt. de verbo vite. nō fortuitu ꝯſentiētes ei qui in carne viſus: ſed cum multa ꝯtrectatione ꝑſcrutātes ſcripturas ꝑhibentes teſtimoniū de ipſo verbo. Q̄d vidit aliquis nūciare poteſt alijs. q̄d ꝑfecte conſpexerit: aliquando nō poteſt explicare verbis.

Ab initio. Fuit ab initio dei fili⁹: ſed eundē in carne viderunt ⁊ audierūt diſcipuli.

Et manus. Magna familiaritate ei ꝯiuncti verā carnē habere palpādo ꝓbauimus: ⁊ ante ⁊ poſt reſurrectionē. quibus dicit̄ palpate ⁊ videte.

Et uidimus. Manifeſtatā. q̄d nō infideles. ⁊ teſtes ſumus. vidimus ⁊ incredulis annunciantes martires effecti ſumus.

Annunciamus vobis. Sic ꝑ eos audiuimus nos. ſed nō vidim⁹: minus ergo felices q̄ illi.

Ut et uos ſocietatē. Quicūq̄ vult ſocius dei fieri. prius debet ſocietati eccleſie adunari. Hec minus habēt qui ꝑ apoſtolos q̄ qui ꝑ ſe ipſū crediderūt. Unde dicit̄ beati. qui nō viderūt ⁊ crediderunt. ⁊ iterū. Non ꝓ his rogo tantū: ſed ⁊ ꝓ his qui credituri ſunt ꝑ verbum eorum in me.